

Název a adresa školy: **Střední škola obchodní, Belgická 250/29, Praha 2**

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

Název ŠVP: **Prodavač – specialista prodeje**

Kód a název oboru vzdělání: 66 – 51 – H/01 Prodavač

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s výučním listem

Datum platnosti ŠVP: 1. září 2015

OBČANSKÝ ZÁKLAD

Zařazení do ročníků:

Vyučovací předmět je zařazen od 1. do 3. ročníku.

Hodinová dotace

Ročník	týdně hodin	celkem hodin
1.	1	33
2.	1	33
3.	1	30

Popis obecných cílů vyučovacího předmětu

Občanský základ připravuje žáky pro život v demokratické společnosti. Ovlivňuje jejich hodnotové orientace tak, aby se stali odpovědnými občany státu, kteří nejednají jen ve svůj vlastní prospěch, ale i ve prospěch veřejného zájmu. Vyučovací předmět rozvíjí kritické myšlení žáků a pomáhá utvářet jejich vlastní názor a kultivuje jejich historické vědomí.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z Rámcového vzdělávacího programu oboru 66 – 51 – H/01 Prodavač ze vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Žák se naučí kriticky myslet a kultivovat své historické vědomí. Učivo se zaměřuje na problematiku plnohodnotného soužití v lidské společnosti, život v demokracii,

demokratické hodnoty, výhody i problémy demokratického zřízení, kultivaci politického vědomí a posilování mediální gramotnosti žáků. Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu při řešení problémů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Občanský základ vede žáky k odpovědnému jednání, přijímání odpovědnosti za své činy, k pozitivní občanské aktivitě, ke kladnému vztahu k demokracii a svobodě, respektu k lidskému životu i k životnímu prostředí, k vlastnímu národu i národním tradicím i toleranci k ostatním skupinám či kulturám. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování o problémech, ke kulturnímu chování a vzájemné komunikaci a k využití svých společenskovedních vědomostí při jednání s jinými lidmi.

Strategie výuky

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Z klasických výukových metod se využívá metoda slovní – pro seznámení žáků s novým učivem, metoda řízeného rozhovoru – u témat, o kterých již mají žáci předběžné znalosti, práce s textem – při mediální výchově, která je východiskem pro samostatnou práci žáků. Z komplexních metod je využívána frontální výuka – při řešení problémů v oblasti etiky, filozofie a mediální výchovy; video výuka – vhodná pro multikulturní problematiku, která umožňuje seznamovat žáky s jinými etnickými, rasovými či kulturními skupinami názorným způsobem; práce s výpočetní technikou – vhodná pro samostatnou práci žáků při vyhledávání informací, zejména při mediální výchově. Při výuce jsou využívány výukové programy, které pomáhají žákům lépe se orientovat ve složitých politických, sociálních a etických problémech.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve vyučovacím předmětu

Hodnocení žáka vychází z Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Střední školy obchodní, Belgická 250/29, Praha 2. Podkladem pro hodnocení žáka je především jeho ústní projev doplněný projevem písemným. Hodnocena je schopnost věcně správného, logicky upořádaného, plynulého a přesného vyjadřování a vlastní úsudek.

PRODAVAC 1. ročník	OBČANSKÝ ZÁKLAD		Počet hodin výuky 33
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše vznik lidské společnosti a společenské skupiny – rozlišuje společenské vrstvy – popíše sociální nerovnosti – navrhne postupy, jimiž lze sociální problémy zmírnit – aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích – uvede, jaká práva a povinnosti mu plynou z role v rodině, ve škole i na pracovišti – kriticky hodnotí postavení mužů a žen ve společnosti a rodině – posoudí finanční situaci rodiny na modelových příkladech – sestaví fiktivní rozpočet životních nákladů rodiny – hovoří o institucích zabezpečujících sociální zajištění občanů – objasní smysl poznání dějin – uvede příklad přínosu starověké a středověké kultury – popíše změny ve společnosti – objasní význam národního 	<p>Člověk v lidském společenství Společnost a její vznik Společenské skupiny a vrstvy Sociální nerovnost v současné společnosti Mezilidské vztahy – demokratické soužití, rovnoprávnost Postavení mužů a žen ve společnosti a rodině</p> <p>Finanční gramotnost Hospodaření jednotlivce a rodiny Řešení krizových finančních situací Sociální zajištění občanů</p> <p>Člověk v dějinách Starověk Středověk Přínos starověké a středověké kultury</p> <p>Člověk v dějinách Raný novověk</p>	<p>Občan v demokratické společnosti – seznámit se s historickým vývojem společnosti – respektovat různé společenské skupiny – poznat problémy soudobého světa – být finančně gramotný</p> <p>Občan v demokratické společnosti – obsahově rozlišit základní pojmy morálka, svoboda, tolerance, odpovědnost a solidarita</p> <p>Občan v demokratické společnosti – respektovat náboženské, kulturní a společenské rozdíly – orientovat se v našem politickém systému</p> <p>Obsahový okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je zařazován průběžně po celý školní rok</p>	<p>EKOL – člověk a životní prostředí</p> <p>TV – zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <p>ZV – zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí ZV – duševní zdraví a rozvoj osobnosti</p> <p>EK – zaměstnanci EK – organizace poskytující služby obchodnímu podniku</p> <p>OP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence</p> <p>PSP – sociální psychologie</p> <p>OV – bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce</p>

<p>obrození</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam událostí pojících se se státními svátky – popíše vývoj našeho státu ve 20. století – objasní formy a způsoby boje čs. občanů za svobodu <ul style="list-style-type: none"> – pozná výstražné signály a reaguje na ně – vyjmenuje čísla tísňového volání a správně je používá – vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla a postup při evakuaci – použije integrovaný záchranný systém v modelové situaci <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí škodlivý vliv alkoholu a tabákových výrobků na zdraví – hovoří o negativním vlivu závislosti na drogách, hracích automatech a počítačových hrách na osobní i společenský život <p>—</p>	<p>Změny ve společnosti</p> <p>Český stát a jeho vývoj</p> <p>Tradice české státnosti</p> <p>Mezníky a události českých dějin</p> <p>Vývoj Českého státu ve 20. století</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Výstražné signály</p> <p>Tísňová volání</p> <p>Evakuační zavazadlo</p> <p>Činnost integrovaného záchranného systému</p> <p>Výchova proti závislostem</p>		
---	--	--	--

PRODAVAC 2. ročník	OBČANSKÝ ZÁKLAD		Počet hodin výuky 33
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje demokracii a objasní její fungování – objasní význam lidských práv – uvede instituce chránící lidská práva – rozlišuje pozitivní a negativní jednání – popíše činnost úřadu veřejného ochránce lidských práv – charakterizuje pojem kultura, její hmotnou a duchovní složku – vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty – vysvětlí význam vědy a umění – kriticky přistupuje k médiím – pozitivně využívá mediální nabídku – hovoří o vzniku státu – vyjmenuje funkce státu – popíše státní symboly České republiky – hovoří o ústavě České republiky – uvede konkrétní příklady občanské angažovanosti – hovoří o možnostech občanské participace 	<p>Člověk jako občan Lidská práva Listina základních lidských práv a svobod Práva dětí Veřejný ochránce lidských práv Základy občanské ctnosti nutné pro demokracii a multikulturní soužití</p> <p>Kultura Hmotná a duchovní kultura Kultura naší společnosti Péče o kulturní hodnoty Význam vědy a výzkumu</p> <p>Informace a masmédia Masmédia a jejich funkce Svobodný přístup k informacím Možná mediální nebezpečí</p> <p>Stát Vznik a vývoj státu Funkce současného státu Státní symbolika Ústava České republiky Občanská společnost Občanská participace</p>	<p>Člověk a svět práce – uvědomit si význam vzdělání a celoživotního učení – posuzovat informace o profesních příležitostech – získat odborné informace umožňující úspěšně se prosadit na trhu práce – prakticky využívat v odborné praxi získané znalosti</p> <p>Informační a komunikační technologie – vyhledávat relevantní informace na internetu</p> <p>Občan v demokratické společnosti – orientovat se v politickém systému</p> <p>Občan v demokratické společnosti – angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem</p> <p>Občan v demokratické společnosti – seznámit se s historickým vývojem společnosti – respektovat různé společenské skupiny</p>	<p>EKOL – ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>TV – zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <p>IKT – internet, komunikace</p> <p>MS – soužití národů a kultur</p>

<p>– uvede základní zásady a principy demokracie</p> <p>– charakterizuje náš současný politický systém</p> <p>– uvede nejvýznamnější české politické strany</p> <p>– objasní funkci voleb</p> <p>– uvede příklady funkcí občanské a krajské samosprávy</p> <p>– pozná výstražné signály a reaguje na ně</p> <p>– rozpozná škodlivé působení sil a jevů, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí</p> <p>– popíše postup složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací</p> <p>– správně používá tísňová volání v mimořádných situacích</p> <p>– uplatňuje naučené modelové situace v případech ohrožení života obyvatelstva</p> <p>– provádí v modelové situaci činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí</p>	<p>Politika</p> <p>Základní hodnoty a principy demokracie</p> <p>Politika a politické ideologie</p> <p>Politický systém ČR</p> <p>Politické strany</p> <p>Struktura veřejné správy a samosprávy</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Výstražné signály</p> <p>Mimořádná událost</p> <p>Integrovaný záchranný systém</p> <p>Tísňová volání</p> <p>Ohrožení</p> <p>Záchranné práce</p> <p>Činnost integrovaného záchranného systému</p>	<p>Obsahový okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je zařazován průběžně po celý školní rok</p>	
---	---	--	--

PRODAVAC 3. ročník	OBČANSKÝ ZÁKLAD		Počet hodin výuky 30
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem právo a právní stát – popíše soustavu soudů – vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům – hovoří o hájení vlastnických zájmů – popíše závazky plynoucí z vlastnického práva – popíše, kde o této problematice může čerpat informace – uvědomuje si svá práva a povinnosti v rodině – uvede zdroje informací k rodinnému právu – uvede příklady porušování genderové rovnosti – uvede, kdy má člověk trestní odpovědnost – vyjmenuje tresty a ochranná opatření – popíše specifika kriminality mládeže – hovoří o specifikách a dopadech kriminality páchané na mládeži – objasní, jak jednat, stane-li se obětí nebo svědkem 	<p>Člověk a právo Právo a spravedlnost, mravní odpovědnost Právo a právní stát Právní ochrana občanů Soustava soudů České republiky Právní profese</p> <p>Vlastnictví Vlastnictví a jeho nabývání Duševní vlastnictví Odpovědnost za škody</p> <p>Rodinné právo Práva mezi manželi Manželé a partneři Práva a povinnosti dětí Domácí násilí Postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti</p> <p>Kriminalita a trestní právo Trestní právo, trestní odpovědnost Tresty a ochranná opatření Kriminalita mládeže Kriminalita páchaná na mládeži Orgány činné v trestním řízení</p>	<p>Občan v demokratické společnosti – orientovat se v právním a politickém systému – chránit soukromé vlastnictví</p> <p>Člověk a svět práce – získat odborné informace umožňující úspěšně se prosadit na trhu práce – prakticky využívat v odborné praxi získaných znalostí – dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce – orientovat se v základních aspektech soukromého podnikání, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů, pracovat s příslušnými právními předpisy</p> <p>Občan v demokratické společnosti – angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem</p> <p>Obsahový okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je zařazován průběžně po celý školní rok</p>	<p>ČJL – literatura a ostatní druhy umění</p> <p>EKOL – člověk a životní prostředí EKOL – ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>TV – zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <p>OP – odpovědnost za škody</p> <p>IKT – internet, komunikace</p> <p>PSP – psychologie osobnosti</p>

<p>kriminálního činu – vyjmenuje orgány činné v trestním řízení</p> <p>– vysvětlí rozdělení světa počátkem 20. století – popíše průběh 1. světové války – objasní změny světa po válce</p> <p>– charakterizuje první Československou republiku – vysvětlí projevy a důsledky hospodářské krize – charakterizuje fašismus a nacismus – popíše mezinárodní vztahy v době mezi válkami</p> <p>– objasní poválečné upořádání Evropy – popíše projevy a důsledky studené války – charakterizuje komunistický režim v Československu</p> <p>– popíše proces vzniku evropské integrace – charakterizuje jednotlivé etapy evropské integrace – charakterizuje skladbu a cíle</p>	<p>Česká republika, Evropa a svět Historické základy současného světa, vztahy mezi velmocemi Pokus o revizi rozdělení světa 1. světovou válkou České země za 1. světové války Poválečné uspořádání Evropy po 1. světové válce Vývoj v Rusku</p> <p>Demokracie a diktatura Československá republika v meziválečném období Nacismus v Německu Komunismus v Rusku 2. světová válka a její důsledky</p> <p>Svět v blocích Poválečné uspořádání Evropy po 2. světové válce Studená válka Komunistický režim v Československu Soupeření USA a SSSR Třetí svět a dekolonizace</p> <p>Evropská integrace Původní myšlenka evropské integrace Etapy evropské integrace Postupné začleňování evropských států do nadnárodního celku</p>		
--	---	--	--

<p>Evropské unie</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky České republiky – popíše vývoj našeho státu ve 20. století – objasní formy a způsoby boje československých občanů za svobodu – vysvětlí příčiny globalizace světa – charakterizuje hlavní globální problémy – na příkladech identifikuje projevy rasové, náboženské a národní nesnášenlivosti – uvědomuje si nebezpečí terorismu – pozná výstražné signály a reaguje na ně – vyjmenuje základní úkoly státu a místní samosprávy při ochraně člověka – vyjmenuje druhy živelních pohrom a jejich dopady – vyjmenuje čísla tísňového volání – diskutuje o možných příčinách vzniku havárie – uplatňuje naučené modelové situace při úniku nebezpečných látek – vyjmenuje postup při 	<p>Skladba a cíle Evropské unie</p> <p>Globalismus Globalizace světa Globální problémy lidstva</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí Výstražné signály Základní úkoly ochrany člověka Živelní pohromy Používání tísňového volání Havárie s únikem nebezpečných látek Evakuace Radiální havárie jaderných energetických zařízení Činnost integrovaného záchranného systému</p>		
--	--	--	--

<p>evakuaci a obsah evakuačního zavazadla</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede opatření k ochraně člověka v případě radiačního nebezpečí – používá správně integrovaný záchranný systém v modelových situacích – uplatňuje naučené modelové situace při živelních pohromách 			
--	--	--	--

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji kompetencí

Klíčové kompetence

Vyučovací předmět občanský základ přispívá k tomu, že absolventi by měli:

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení
- volit vhodné vyjadřovací prostředky při obhajování svých myšlenek a názorů v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- získat úctu k tradicím svého národa
- dodržovat zákony a respektovat práva jiných lidí
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, tolerovat ostatní
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvořit si k nim pozitivní vztah
- jednat v souladu s morálními principy
- kriticky přistupovat ke sdělovacím prostředkům a vytvořit si představu o vlivu médií na život
- přispívat k zachování udržitelného stavu při mimořádných událostech
- být si vědomi úlohy státu při ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí za mimořádných událostí
- být mediálně gramotní, rozlišovat informace podstatné a nepodstatné, pravdivé a klamavé

Odborné kompetence

Vyučovací předmět občanský základ přispívá k tomu, že absolventi by měli:

- vystupovat kultivovaně a dodržovat zásady etiky při obchodních jednáních
- chránit sebe i své okolí při mimořádných událostech
- umět obhajovat lidská práva
- přistupovat bez předsudků ke všem etnickým a kulturním skupinám

Platnost od 1.9.2016

podpis ředitele:

razítko školy: